

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, isimsi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

Velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročnje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ohranimo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Državni zbor.

Na Dunaji, 27. julija.

Gospodska zbornica.

V današnji seji, zadnji v tem zasedanju, rešila je gospodska zbornica celo vrsto zakonskih predlog, med njimi tudi valutne predloge brez vsake premembe in potem volila odposlance v delegacijo; samo pri valutnih predlogih bila je kratka debata, katere sta se udeležila knez Alfred Windischgrätz in finančni minister dr. Steinbach.

Poročevalec o valutnih predlogih Inama-Sternegg povdarja, da gre tu za jako vitalno vprašanje in da se splošno priznava: z regulacijo ni smeti delj čakati, ker je sedanja valuta nujno potrebna korenite premembe. Za regulacijo je sedanjí čas jako ugoden; ne samo da je država gospodarski in finančno utrjena, tudi razmere na velikih tržiščih, kjer se kupujejo in prodajajo kovine, so izredno ugodne. Od vlade zasnovani način regulacije je v vsakem oziru dober in zanesljiv, posebno prija vsem strokovnjakom, da se ne izda takoj novi denar, nego da se prej spremeni veljava

ter potem korak za korakom dejanski upelje. Tudi s tem je bila komisija povse zadovoljna, da se uvede zlata veljava, in relacijo zmatra za ugodno. S kratka, komisija je po tehtnem in temeljitem uvaževanju prišla do prepričanja, da je regulacija valute po vladnem načrtu srečna in da bode, izvedena previdno in dosledno, narodom in državi v veliko korist.

Knez Alfred Windischgrätz izjavi, da bode glosoval za predloge, ker so on in konservativna stranka prepričani, da je ta namen dober in da bode državi in prebivalstvu v basen. Gotovo bi bilo vsem najljubše, da je tudi denar v vseh državah jednak, kakor je na primer metrična mera, a ker je to moči doseči le po mejnarodnih pogodbah, na kar pa posamne države ne morejo uplivati, in ker imajo večje države v Evropi že urejene valute, ne preostaje nam drugega nič, nego lotiti se samostojno velikega tega dela. Mogli smo se približati temu ali onemu sistemu, ali da smo to storili, motili bi vsakdanji promet jako izdatno in to bi utegnilo imeti nevarnih gospodarskih konsekvencij. Ker je splošno priznано, da srebro ni več tista kovina, ki jamči stalnost valute, odobravam namero, uvesti zlato veljavo in odobravam tudi relacijo, ker ne bode nikomur preveč v škodo. Gledé plačevanja z gotovino čuli so se glasovi, da finančne uprave nikakor ni siliti, naj je začne čim prej mogoče. Naše finance so navzlic raznim močnim udarcem in nevarnim nezgodam postale tako ugodne, da je sedanjí čas za regulacijo primeren. Tudi trgovinska naša bilanca je izvrstna in ker nam trgovinske in politične zveze zagotavljajo še celo vrsto mirnih let, glasoval bodem za predloge, želeč, da bi regulacijski stroški ne motili državnega gospodarstva. Prepričanje, da bode reč dobro iztekla, izvira iz nekega zaupanja, katero se da najbolje izraziti z besedami: Austria erit in orbe ultima.

Finančni minister dr. Steinbach pravi, da so vsi ugovori zoper regulacijo posledice pretiranega teoretiškega idealizma. Očita se vladi, da v teh predlogih ni izrekla, kdaj se bode začelo plačevanje z gotovino; res, termin za to ni določen, a to je končni smoter vse regulacije in tega ni smeti iz

vida pustiti. Glede srebrnega drobiža treba omeniti, da je ta reč odvisna od tega, koliko imamo srebra in kakšne razmere bodo še nastale na trgoviščih s srebrom. Splošno pa se priznava, da je za prehodno dobo pustiti v cirkulaciji srebrne goldinarje. Relacija določila se je premerno, kajti drugim potem ni moči priti do relacije, ki ne oškoduje nikakega interesov. Gledé kvote ni premeniti kakega pragmatičnega razmerja z Ogersko, tu gré za juristično razmerje, in zato ni bilo moči predlagati drugega ključa. Posojilo, katero je najeti, bo produktivno. V denarnem oziru godi se nam zdaj tako, kakor tistim, kateri ne stoje na trdnem svetu. Tiste, ki se nadušujejo za papirnati denar, ne maram strogo soditi; vodi jih čustvo, to pa se mora umakniti logičnemu prepričanju. Minister zahvali komisijo, da je predloge tako objektivno ocenila in prosi zbornico, naj je vzprejme.

Grof Kuefstein predlaga, naj se vse vladne predloge vzprejmejo en bloc.

Ta predlog obvelja in zbornica vzprejme vse valutne predloge jednoglasno.

Brez debate reši na to zbornica predloge o kreditu za visoke šole, o davku od najemščine, o dolejških železnicah in še nekatere druge, a po izvršeni volitvi v delegacije naznani ministerski predsednik, da je zasedanje drž. zbora končano.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 28. julija.

Gališki deželni zbor.

Poljski listi so jako nezadovoljni, da bode vlada baje — kar pa še ni gotovo — sklicala deželne zbornice šele sredi meseca decembra in tirjajo jako energično, naj zahteva deželni odbor gališki odločno, da skliče vlada gališki deželni zbor še tekom meseca septembra, predno se začne zasedanje delegacij, vsaj za nekaj časa, tako da bode mogel rešiti še pred novim letom deželni proračun in pa zakon o lokalnih železnicah galiških.

Nemški nacionalci

sicer še ne vedo, kaj je vlada obljubila levičarjem zato, da so glasovali za valutne predloge, a iz tega,

LISTEK.

„Mokrocvetočé rožce poezije.“

Kakor različni so človeški občutki, hrepenenja in strasti, vender so vsi j-dini v jednom občedloveskem, kozmopolitičnem čutu, to je v ljubezni. „Der Mensch braucht Liebe“ — pravi Zschokke — „und wäre sie eines wilden Thieres Liebe!“

Čudno je, da se ta čut ne pojavlja s tako mogočnimi silami pri združenji in v veselji, kakor pa pri razdruženji in v žalosti. Ko se za večno ločijo znanci, prijatelji, zaročenci, soprogi, bratje in sestre, otroci in roditelji, tedaj prekipe njih srce prave, čiste ljubezni, tedaj odpirajo svoje globokochuteče srce in dajejo oduška svojim bolečinam v najglobokejših vzdihljeh in najbolestnejših izrazih.

In v teh bolečinah jim pride na pomoč „nebeška deklica“, vedno lepa in vzvišena poezija, katera jim z mehko ročico otare solze, pomiri njih bolečine in olajša njih srce. Iz globoko ranjenega srca začno vreti najnežnejše pesence, ki so najlepše cvetke nebeške poezije, prave „rožice“ v človeškem življenji. Kdo se ne spominja tu nedosežnih Levstikovih pesni na Franjo?

Pa ne le umetnemu pesniku, ampak tudi narodnemu pevcu prekipe srce v takih slučajih, da izlije svoje najglobokejše občutke v rahlo obliko žalostinke. In te pesence da priprosto ljudstvo napisati na grobne spominke, makari na priproste lesene križe, katere postavlja predragim umrlim v spomin, sebi v tolažbo, tujeu pa v opomin k sočutju. Gotovo si tudi ti, dragi čitatelj, že večkrat prebiral take nadpise na kmetskih pokopališčih in gotovo so ti vzbudili pomilovanje do tistega dobrega ljudstva, ki postavlja iz celega srca spomenike svojim nepozabnim ranjčim.

Po nemških listih se večkrat čitajo zbirke takih nagrobnih napisov, ki podajajo vzglede „kmet-ske poezije.“ Te zbirke pa so navadno prirejene bolj le za zabavo, za razvedrenje, nego v spodbujanje k globljemu preiskovanju kmet-ske narave. Take zbirke obsegajo večinoma le drastične vzglede ne-logično sestavljenih mislij v skrčenih in eliptičnih stavkih, tako da pri izobraženem čitatelju ne vzbude drugega občutka, nego homeričen smeh. In s tem je namen nemških podlistkarjev tudi popolnoma dosežen.

Res je, da se tudi mej slovenskimi grobnimi nadpisi nabajajo nekateri, ki siliijo človeka na smeh, n. pr. „Tu počivajo kosti in rebra, ranjcega Ma-

tevža Kebra.“ Vender pa tako naivno-priprosti ne bodeš z lepa našel, kakor se nabajajo po nemških pokopališčih na Tirolskem, Salcburškem itd. Ogromna večina je pač takih, ki so zloženi v prav dostojni, precej gladki obliki in ki izražajo logično svoje misli z mnogimi retoričnimi figurami in podobami. Zato mislim, da bodem marsikateremu slovenskemu čitatelju ustregel, ako mu podam malo zbirko nadgrobnih napisov v verzih. Skoro vse te „rožice“ so nabrane in vtrgane na smrtnem vrtu v Kranjskigori.

Najbridkejšo žalost občutijo pač roditelji, če izgube svoje otroke v nežni mladosti, ali pa v nadebudni starosti. Na pokopališču v Ročah (Tolminsko) zapisali so užaljeni roditelji na grob dvema nežnima sinčkoma:

„Kakor rožci sta se prikazala
Kakor senca sta pasala“ (minula).

Stariši se skušajo tolažiti za bridko izgubo nežnega sinčka in zapišejo na grobu mlajšega dveh bratov:

Starši, nikar ne žalujte po meni!
Prah se v svojo prst povrne,
In duh se k Bogu vrne,
Ki ga je dal!

Kmalu potem se utopi v naraslem potoku tudi starejši bratec Ciril in roditelji izrazijo svojo tolažbo nad to zopetno izgubo tako-le:

kar se je zadnji čas zgodilo, mogli so se preveriti, da je vlada popolnoma krenila na levičarsko pot. Navzlic temu agitujejo strastno proti levici, trdeč, da se je vladi udala za skledo nezabeljene leče, in pripravljajo na Štorskem, kjer je pravó središče nacionalcev, shod stranke. Kje in kdaj se bode ta shod vršil, še ni določeno, a vsak dan se množe izjave občinskih zastopov za shod tako, da je skoro gotovo, da ga bodo sklicali. Zaradi boljše organizacije se je tudi določilo, da je Gradec, dokler trajajo državnozbornske počitnice, središče nacionalcev, kjer se bodo vršili vsi shodi odbornikov centralnega komiteja. Levičarji so uprav nervozno vznemirjeni, videč, kako intenzivno delajo nacionalci in kako dan na dan pridobivajo več zaslombe mej volilci tudi v takih krajih, kjer so bili doslej levičarji priznani gospodarji.

Rumunske agitacije.

Rumunsko kulturno društvo v Bukureštu dela neutrudno in obrača nase pozornost vsega sveta. Sedaj pripravlja obširen memorandum na vse evropske velesile, v katerem bode razkrilo grozno zatiranje na Ogerskem živečih Rumunov in prosilo pomoči. Že sedaj se da konstatovati, da so simpatije civilizovanih narodov na strani Rumunov in ves svet obsoja samovoljnost Madjarov, ki hočejo iztrebiti in uničiti narod rumunski. Madjarska vlada preti in se grozi, tudi glede sredstev, kako ovirati rumunske agitacije, ni nič kaj izbirična, a navzlic temu se širi razburjenost mej narodom rapidno in Madjare je strah. V nekaterih krajih preté Rumuni kar odkrito in brez ovinkov z — revolucijo.

Vnanje države.

Stambulov in Koburžan.

Ves svet je indigniran, da sta se Stambulov in Koburžan predržniti izvršiti komandovano sodbo vojnega sodišča v Sofiji, sodbo nad nedolžnimi rodoljubi, ki niso zagrešili drugega nič, kakor da so se branili samovolji in diktaturi Stambulova in Ferdinanda Koburžana. Včeraj zjutraj obesili so na dvorišči zapora v Sofiji štiri obsojence in Stambulov si smeje v pest, češ, zopet sem se znebil nekaterih nasprotnikov. Groza in strah obhaja človeka, da je koncem 19. veka mogoče kaj takega in to v Evropi, ne da bi velesile posegle vmes. Dan plačila za Koburžana in Stambulova ne bode izostal!

Francoski škof.

Monsignore Fonteneau, nadškof v Albiji, izdal je okrožnico, v kateri prepoveduje duhovnikom v svoji dijecezi sodelovati pri političnih časnih in v kateri protestuje odločno zoper to, da duhovniki razpriznijo delujejo na izvestne politične stranke. Škof pravi, da na priznici niti v misli ni vzeti političnih dogodeb, a tudi o volitvah naj se duhovnik véde rezervirano in naj se nikdar ne utika v reči, katere ga kot duhovnika nič ne brigajo.

Dopisi.

Iz Ptuja, 27. julija. [Izv. dop.] (Ptuijske podružnice sv. Cirila in Metoda občni zbor.) Dne 24. t. m. zborovala je Ptuijska podružnica Ciril in Metodove družbe v Podvincih blizu Ptuja. Plapoleče zastave naznanjale so nam že od daleč, da nas vrlji kmetje z veseljem pričakujejo. In res, ta dan bivalo je v tej vasi veselje. Postavljena sta bila v vzprejem gostov dva slavoloka, okrašena z venci in zastavicami. Hiše, ob katerih nas je peljala pot, odlične so bile s cveticami, vsa vas je imela prazniško obleko. Pod prvim slavolokom pričakoval nas je občinski odbor s predstojnikom Anton Petrovičem na čelu, ki je prišlece z

gorkimi besedami pozdravil. Na to se mu je odzvalo in čitalniški zbor, pomnožen po pevcih iz okolice, zapel je mično pesem. Na pomoč prispel nam je tudi s svojim donečim glasom gosp. drd. Stuhec. Pri drugem slavoloku pričakovale so nas vaška dekleta, ki so tekmovala v petju narodnih pesmij z vaškimi fanti. Po tem slovesnem vzprejemu pričelo se je zborovanje. Prečastiti gosp. o. Benko Hrtiš, župnik Šentvidski, pozdravil je ogromno navzočno množico, kakor je njemu dano, z navdušenimi besedami, ki so prihajale naravnost iz srca, ki so pa tudi v prsih poslušalcev našle dolgotrajen odmev, izrazujoči se v burnih „Živio“-klicih. Na to narisal je v jedrnatih besedah neutrudljivi društveni tajnik č. g. o. Konrad Stazinski življenje blagovestnikov sv. bratov Cirila in Metoda kakor tudi njun pomen za nas Slovence. Zopet so se zaslili mili glasovi pesmi slovenske in po petju je nastopil gosp. dr. Brumen, ki je ljudstvu tolmačil pomen te družbe ter vabil k mnogobrojnemu pristopu. Uspeh bil je nepričakovan. V nepretrgani vrsti hitelo je ljudstvo upisovat se v to družbo ter po svojih močeh polagalo prispevke na žrtvenik naroda. Nabralo se je blizu 50 gld. Po vpisovanji vršila se je volitev novega odbora. G. predsednik javi, da mu ni več mogoče stati na čelu tej podružnici, ker prvič ne biva več v Ptuiju in mu je drugič mnogo bremen nositi, katera mu nalagata narod in njegov poklic. Uvažuje tehtne razloge, volili so udi po predlogu č. g. Hrtiša s vsklikom č. g. o. Konrada Stazinskega, ki se je že za to družbo pač mnogo trudil, predsednikom. Čeprav se je te časti branil, je koncem vendar predsedništvo vzprejel, obljubujoč nam, da bode delal za podružnico kolikor bode v njegovih močeh, zajedno pa tudi proseč, da ga podpiramo od vseh strani. Tajnikom se je izvolil g. dr. Brumen in denarničarjem g. Anton Gregorič.

Po dokončani volitvi smo še malo časa bivali mej prostim ljudstvom, potem pa smo se napotili proti domu. Prepričali smo se tudi to pot, kako sprejemljiv in dovzeten za vse dobro je naš narod slovenski.

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 26. julija.

(Konec.)

Obč. svet. dr. Stare zavrača očitaje, da bi bil stavbinski odsek pri gradnji novega poslopja na Reseljevi cesti delal kake ovire. Napraviti tik posestva g. Perdana novo cesto, sklenjeno je bilo že l. 1883. in le na podlogi zakona zahteval se je odstop sveta za potrebno cesto in to v interesu razširjenja mesta. Če pa naj sme vsakdor zidati kakor hoče, potem pa naj se mestni zbor v to ne utika in naj se odpove vsemu uplivu.

Obč. svet. vitez Zitterer naglašja, kako drago je moralo kupiti mesto Kravželnovo hišo v Kravji dolini in bajto neke vdove poleg iste, občina pa naj daje svoj svet zastoni.

Obč. svet. poročevalec Klein konstatuje, da je stavbišče jako širno, obe mestni šole bi se lahko na njem zgradili. Pomisliti je, da ima stavbišče tri lepe fronte, leži v najlepšem kraju mesta in če se razdeli v tri parcele, dobilo bi mesto lahko več za to posestvo. Pri glasovanji vzprejme se predlog

obč. svet. Pirca, da se proda to posestvo po 8 gld. štirjaški seženj.

Obč. svet. Trček poroča v nekem prizivu g. Jerančiča. Ta priziv se odkloni, pač se pa gospodu Jerančiču odpusti globa 10 gld.

Za policijski odsek poroča obč. svet. Žagar o uredbi nekaterih občinskih taks. Poročevalec pravi, da se že delj časa opazuje, da igrajo v Ljubljani godci, cirkusi in se razpostavljajo panorame, ne da bi od istih za dovoljenje predstavljati pobirali pristojbine, kakor se to godi v drugih mestih. Po zakonu z dne 3. decembra 1868 ima občinski svet pravico naložiti pristojbine, katere ima deželni odbor potrditi. V ta namen nasvetuje policijski odsek: mestni magistrat pobiraj po predloženem dovoljenju kranjskega deželnega odbora sledeče pristojbine za v točki 15. in 16. deželnemu zakonu priloženega tarifa našete slučaje, in sicer: A. 1. Za privolitev godbe: a) Ako ni določena ustopenina od vsakega godca za vsak dan po 10 kr., b) ako je določena ustopenina od vsakega godca za vsak dan po 20 kr. 2. Za predstave srednje vrste na dan po 50 kr. 3. Za vse druge predstave na dan po 1 gld. Ad točka 16. Za privolitev plesne godbe za vsakega godca na dan po 20 kr. B. Mestnemu magistratu se naroča nemudoma potrebno ukreniti, da ta sklep občinskega odbora kmalo stopi v dejansko veljavo.

Predlogi se brez razgovora vzprejmo.

Za policijski odsek poroča dr. vit. Bleiweis o deželnem zdravstvenem svetu predlogu, da je iz zdravstvenih obzirov prepovedati vlečke pri ženskih oblekah. Poročevalec pravi, da je prouzročil ta ukrep v deželnem zdravstvenem svetu dr. pl. Valenta; vzprejet pa ni bil jednoglasno. Predlagatelj je naglašal, da je cestni prah, ki se zanese po vlečkih v stanovanja, nosilec infekcijskih tvarin, in da nastanejo potem razne bolezni. Policijski odsek se je baval s tem vprašanjem in mnenje o njem je bilo v obče, da bi vlečke utegnile postati zdravju sploh, zlasti pa zdravju otrok nevarne, če bi se razširile in ustanovile, ker se z vlečkami pobirajo razni izmečki, posebno zdravju jako nevarni plunkki tuberkuloznih ljudi. Ovira se po vlečkih gotovo tudi promet, a odsek misli, da zato in sedaj še ne gre uporabljati drakoničnih sredstev zoper to nošo, ker se nadeja, da bodo naše dame same odpravile to nepraktično in neestetično modo, sosebno ko čujejo glas zdravstvenih oblastev. Poročevalec nasvetuje resolucijo, da se pozovejo po mestnem magistratu v časnikih dame Ljubljanske, da opusté vlečke in naj se vzprejem te resolucije v rešitev dotičnega dopisa naznani tudi c. kr. deželni vladi.

Obč. svet. vitez Zitterer izjavlja, da je pozdravil z velikim veseljem predlog dr. pl. Valente in on je mnenja, naj bi prostovoljne pometalke Ljubljanskih ulic in cest plačevale davek na vlečke, „Schleppsteuer“, in sicer naj bi se pobiralo po 4 gld. na leto.

Obč. svet. Klein opozarja, da sedaj preti kolera, naj bi se torej gledalo na čednost grebeničnih jam in dvorišč, posebno na to, da so sodi, v katerih se odvažajo fekalije, trdni, da ne raztresajo in razlivajo te zdravju zelo škodljive tvarine po mestnih ulicah. Predloga ne bode stavil, nadeja se pa, da se te reči zdaj poprime mestni zdravstveni svet.

Zupan Grasselli konstatuje, da je razvidno iz kazni in ovadeb, katere so mu znane, da postopa mestni magistrat v tem oziru jako strogo, posebno zoper tiste, ki ne prevažajo fekalij po predpisih in ne snajžijo jam. Zdaj, ko je še deželna vlada posebno naročila, da je paziti na čednost, postopalo se bode še strožje, sploh pa se bode jutri s to rečjo baval mestni zdravstveni svet.

V mrzlih valovih življenje si zgubil,
Za stariše tvoje — velika bridkost!
Edina tolažba pa vendar je ta,
Da prosita z bratom Metodom za naju Boga!

Posebno tragična se nam zdi smrt mlade deklice in to zna tudi narodni pevec čutopolno izraziti:

Komaj začela si živeti — Mor'la mlada si umreti!

Ali pa:

Tu počiva dekle mlado — Ki poznala ni sveta,
Hitro tek je dokončalo — Mati zemlja krije ga.

Na drugi strani pa blagruje tiste, ki mladi umró:

O srečen, kdor v mladosti zaspi,
V veselju nebeškem se tam veseli!

Zadovoljstvo o rani smrti je izraženo tudi v teh verzih:

Cvetel sem, ali naglo sem zvenel,
Zvenel sem, da lepši bom cvetel!

Mladi mož žaluje za svojo prerano umrlo ženo:

Oh prezgodaj si zaspala — In zaprla svoje oči,
V narlepšem cvetji starost' — Podala se v grob novi.

Ali pa:

Počivaj mlado srce blago — Saj enkrat boš zopet bilo,
V veselji, v stanoviti sreči — Z menoj se boš združilo!

Pa tudi mož umrje mlad in nevestini stariši mu postavijo spominek:

Prezgodaj, o dragi naš zet — V cvetji najkрасnejših let
Dokončal težavno pot si zdaj — Zamenjal svet za večni raj.

Otroci postavljajo svojim roditeljem takšen nadpis:

O prezgodaj ste nas zapustili — Tužno smo Vas spremili.
Zdaj bomo Boga prosili — Da bi se tudi mi z Vami veselili.

Ali pa:

Rahlo naj vaju zemlja krije
Spita sladko, draga roditelja,
Luč nebeška naj Vama sije
Mir in pokoj naj Vama bo!

Ali pa:

Če tudi nehala biti sta med nami
Tu pokriva Vaji že hladni grob,
Z upam sladkim smo naudani
Da zopet vidmo se enkrat.

Staremu samcu zapišejo na grob:

Dolgo let ste živeli, — Bili žalostni in veseli,
Prišel čas je zdaj, — Da greste v sveti raj.

Stara devica si naroči tak le spominek:

Kje ste oče, kje ste mati? — Kje ste brati in sestre?
Časi so minoli zlati — V dolgi večnost' žaluje mi srcé.

Človek naj bo vedno pripravljen na smrt:

Če glih precej dolg je življenje
Vendar gotovo pride preseljenje,
Vse posvetno hitro mine
Le večno nikdar ne zgine.

Tistim, ki so nenadno umrli, zapišejo na spominek:

Se skrito priplazim — Navadno ko tat,
Poslednjo uro ti udarim — Bodi star ali mlad.

Ali pa:

Človek glej dognanje svoje — Danes srečen si, vesel,
Jutri že ti zvon zapoje — Truplo tvoje bo pepel.

Zelo navadni so tolažilni nadpisi o srečno prestanih bojih, o dokončanem trudapolnem življenji, o plačilu za vse trpljenje ter, da nesrečen ni, kdor v grobu se spočije:

Ko dan težave mine — Plačila pride čas,
In delovec poneha — K pokoju gre vesel,
Ne dela več, ne peha — Plačilo je prejel!

Ali pa:

Vse trpljenje je zdaj nehalo — Tih in miren je ta kraj,
Sladko bode truplo spalo — Bog le duši dobro daj!

Vender ostanejo žalujoči za umrlim in morda celo nepreskrbljene sirote:

Srečni, ktere zemlja krije — Ker tak' počivajo sladko,
Bolečina jih ne vije, — Stiske v grob ne prideró,
Al srce sirot in vdove za teboj vpije,
Prijetli pa željó: — Mir in pokoj naj ti bo!

Lasenski.

Poročevalec obč. svet. dr. vitez Bleiweis se ne zлага z nasvetom viteza Zittererja in ostane pri predlogu, da se sklene le prej označena resolucija. Pri glasovanju odkloni se predlog viteza Zittererja z 9 proti 6 glasom in vzprejme predlog policijskega odseka z 11 glasom.

Za šolski odsek poroča o mestnih otroških vrtcih obč. svet. Šubic in nasvetuje: 1.) da se otroški šolski vrt v Poljskih ulicah opusti; 2.) da se naroči mestnemu magistratu, da poišče v Gradšču potreben primerni prostor za otroški šolski vrt in ko ga je našel, zopet razpiše mesto druge šolske vrtnarice in 3.) da ostane otroški šolski vrt na Poljanah.

Obč. svet. dr. vitez Bleiweis podpira te predloge, kajti nikakor ne gre opustiti družega slovenskega šolskega vrta. Nemški „Šulferajm“ lovi otroke slovenske narodnosti za svoj otroški vrt na vse mogoče načine, da mu je le možno germanizovati. Mestna občina konkurira le težko z nemškim „Šulferajmom“, ker otroci ali njih stariši tam vse dobivajo, kar le hočejo. Pri glasovanju vzprejmo se predlogi šolskega odseka.

Za odsek za olepšavo mesta poroča obč. svet. Šubic o deželne odbora kranjskega dopisu glede razsvetljave in uravnave prostora pred novim deželnim gledališčem. Za razsvetljavo zahteva se šest kandelabrov, ki bi po načrtu, da so v enakem slogu z gledališčem, morda veljali par tisočakov. Mesto ni primorano razsvetljevati gledališča; to zadeva tistega, ki razsvetljuje koridore, deželni odbor. Mesto je itak dovolj žrtvovalo za gradnjo gledališča. Kar se tiče prostora pred deželnim gledališčem, da se tam napravi mali park, je od strani mestne občine napravil po naročilu olepševalnega odseka mestni vrtnar Heintz zato načrt, a odsek bi bil le potem za napravo parka pred gledališčem, ako se deželni odbor zaveže, da pri deželnem zboru izposluje sklep, proglasiti ta prostor za javni prostor, ako pa to ni mogoče, da povrne dežela mestu vse stroške za napravo parka.

Obč. svet. Hrasky nasvetuje, naj bi občinski zastop izjavil se, da je voljen dovoliti za napravo kandelabrov toliko, kolikor veljajo navadno v rabi stoječi kandelabri.

Obč. svet. Pirc odsvetuje dovoliti kaj za kandelabre.

Poročevalec obč. svet. Šubic odgovarja, da s tega, ker se bodo kandelabri postavili slučajno na tla, še ni izvajati, da služijo za razsvetljavo ulice ali prostora in če bi to tudi bilo, ne gre zahtevati da se pri jedni hiši postavi kar 6 kandelabrov. Mestna blagajnica dala je za gledališče že 30.000 goldinarjev, to je pač dovolj, on ostane pri odsekovih predlogih.

Obč. svet. Hrasky konstatuje, da bode na zidu gledališča 4 svetilnice in prav tako pri uhodih.

Pri glasovanju vzprejme se predlog, da plača mesto za kandelabre toliko, kolikor veljajo navadni kandelabri, a da se isti ne zvežejo z mestnim plinovodom. Predlog, da se napravijo nasadi pred gledališčem, vzprejme se, ko je obč. svet. dr. Stare dodal nasvet, da le do ograje gledališča, tudi s tem dostavkom in pod pogoji, katere je označil olepševalni odsek.

Mestni inženir Hanuš poroča za vodovodno upraviteljstvo glede odaje vode za deželno gledališče. Poročevalec nasvetuje, da je uzidati mesto dveh velikih vodomerov 10 malih, katerih poraba bi po navadni ceni veljala 144 gl. na leto, a ta svota naj se zniža na 100 gl. Poraba vode naj bode za gledališče prosta, dokler se ne začne potrata ž njo, v katerem slučaju ima mestni vodovod takoj pravico terjati plačila. Poročevalec utemeljuje ta predlog s tem, da se po leti v gledališču ne bode rabilo skoraj nič vode, po zimi pa je je itak dovolj.

Temu predlogu se protivi obč. svet. Pirc, kajti le dobrodelnim zavodom dajal je občinski zastop porabo po znižani ceni, to pa gledališče ni. Naj stroške prevzame le dežela, kajti ako bi mesto zahtevalo slovenski napis na gledališču, gotovo bi ga ne dobilo.

Pri glasovanju odkloni se nasvet obč. svet. Pirc-a in vzprejmo se vsi odsekovski predlogi.

Obč. svet. vitez Zitterer vpraša, kdaj se bode vendar uravnalo plačevanje hišnega davka po sedanjih plačilnih in odpovedovalnih obrokih?

Župan Grasselli odgovori, da se je že pred dvema leti obrnil mestni magistrat do finančnega ravnateljstva in zdaj zopet valed pritožeb hišnih posestnikov pred tremi meseci. Finančno ravnateljstvo je obljubilo, da bode to stvar kolikor mōči pospešilo, a doslej od finančnega ministra odgovora še ni. Javna seja se na to zaključi.

Domače stvari.

— (Živele Slovenke!) Srednjemestni Ljubljanski podružnici sv. Cirila in Metoda pristopili sta kot pokroviteljici gospa Franja Ravniharjeva in gospa Ana dr. Storoja. Podružnica šteje torej že pet pokroviteljic.

— (Konfiskacije.) Včerajšnja številka vrlega Puljskega lista „Il Diritto Croato“ bila je zaplenjena zaradi članka „Il pellegrinaggio slavo a Mosca venticinque anni fa“ (Slovansko romanje v Moskvo pred 25 leti.) Članek je zavzemal vso prvo

stran. Danes nam je došla druga izdaja. — V Zagrebu začela se je doba brezobzirnega konfiskovanja. Skoro ga ni dne, da bi ta ali oni list ne zapadel državnemu pravdnistvu. „Obzor“ in „Agramer Tagblatt“ sta bila včeraj oba zaplenjena; iz drugega izdanka „Obzora“ vidimo, da se je drž. pravdnik spodtkikal nad 7 odstavki!

— (Slov. ferijalno društvo „Sava“ v Ljubljani) objavlja, da se vrši osnovalni shod v dan 3. avgusta t. l. v prostorih Ljubljanske čitalnice na Turjaškem trgu s sledečim vsopredom: I. seja (javna za vse slovensko razumnistvo); pričetek ob 10. uri zjutraj. 1.) Pozdrav predsednikov. 2.) Vsprejem članov. 3.) Poročilo osnovalnega odbora. 4.) Poročilo o poslovnikovem načrtu. 5.) Poročilo o navodu za leto 1892/3. 6.) Absolutorij. — II. seja (tajna za starešine in redne člane); pričetek ob 3. uri popoldne. 1.) Volitev, a) predsednikova, b) 14 odbornikov, c) 2 preglednikov. 2.) Slučajnosti. 3.) Seja novoizvoljenega odbora. Na večer istega dne priredi slavno društvo „Ljubljanski Sokol“ zbranim slovenskim velikošolcem zabaven društven večer na vrtu pri Virantu. Pri vsopredu sodelujejo domača vojaška godba in pevci. Pričetek točno ob 8. uri. Osnovni odbor.

— (Slovenski in hrvaški abiturijenti učiteljskih pripravnic) priredé dne 4. avgusta 1892 na starem strelišči veliko veselico na korist šolskih društev sv. Cirila in Metoda in „Narodne Šole“. Od leta 1883. naprej se niso več prirejale znanstvena predavanja na korist „Narodni Šoli“, sploh za to prekornostno društvo ni bilo javnega zanimanja več, stopilo je na površje drugo važno društvo, ki zdaj jako lepo procvita in deluje na korist slovenskemu šolstvu, osobito ondu, kjer se narodni izobrazbi na podlogi slovenskega materinega jezika delajo vsemogoče ovire. Razvoj našega ljudskega šolstva pa je z gmotnim stanjem njegovim v tako tesni zvezi, da je silno potrebno vzdrževati vire, ki donajajo ljudski šoli, zlasti pa revni šolski mladini učnih pripomočkov, brez katerih je učni uspeh, ako že ne nemogoč, pa vsaj zelo pomankljiv in nepovoljen. Zato je obstanek „Narodne Šole“ isto tako potreben, kakor njenega sestrinskega društva sv. Cirila in Metoda. Radostno pozdravljamo torej hvalevredni pojav zanimanja naših in hrvaških abiturijentov za slovensko narodno šolstvo. Naj bi se „beseda na strelišči“ prav sijajno obnesla v vsakem obziru, kar je tembolj pričakovati, ker osnovatelji delajo vse potrebne priprave z vso marljivo in vztrajnostjo. „Narodna Šola“ bode gotovo vesela vsacega daru in lepše se ne more proslaviti „društvena dvajsetletnica“, nego z zdatno podporo iz dohodkov veselice, osnovane po bodočih učiteljskih močeh. Za to veselico kaže se občno zanimanje, posebno mej učiteljstvom. Gosp. c. kr. učitelj in dež. poslanec F. Stegnar zložil je za to slavnost nov mešan osmerospev: „Spev srce nam dviga“; besede zložil je slovenski abiturijent E. Gangl.

— (Društvo tiskarjev na Kranjskem) praznovalo bode v nedeljo, dne 31. julija, svojo Gutenbergovo slavnost z izletom v Kamnik. Odbor društva se bode potrudil p. n. udeležnike v vsakem oziru zadovoljiti — Odhod iz Ljubljane v Kamnik ob polu 8. uri zjutraj.

— (Novo orožniško postajo) dobili so v Dobrépoljah pri Velikih Laščah.

— (Občinske volitve.) V občini Spodnje Koseze v Kamniškem okraji bil je voljen županom posestnik g. Jakob Cepuder, občinskima svetovalcema po posetnika Mat. Lebar in Jan. Lebar. — V občini Griblje v Črnomeljskem okraji bil je voljen županom posestnik g. Miko Požek, občinskimi svetovalci pa posestniki Miko Zupančič, Peter Klepec in Mate Strucelj.

— (Italijanska nestrpnost.) Sloveči jezikoslovec in profesor na Varšavskem vseučilišču, Baudouin de Courtenay, mudi se sedaj v družbi nekega mladega poljskega filologa, svojega učenca, v Reziji, da nadaljuje svoje jezikoslovne studije. Italijanom je to kaj neugodno, ker bi najraje utajili bivanje slovenskega rodu v mejah kraljestva njihovega in zato skušajo v furlanskih in Tržaških lističih sumničiti odličnega učenjaka, češ, da tira — rusko propagando v Reziji.

— (Tretji notar v Celji.) Celjski nemškutarji so silno nezadovoljni, da oba notarja v Celji uradujeta s slovenskimi strankami v slovenskem jeziku, in zategadelj skrpali so posebno peticijo, naj vlada imenuje za Celje še tretjega in sicer nemškega notarja. Splošno mnenje je, da zado-

stujeta za Celje dva notarja, zlasti ker uradujeta slovenskim strankam slovenski, nemškim pa nemški, a če bode vlada navzlic temu ustanovila v Celji še tretje notarsko mesto, imenovati bode morala za to mesto ne nemškega, ampak c. kr. notarja.

— (Šolska poročila.) Mariborske gimnazije letno poročilo ima na čelu zanimivo razpravo izprašanega suplenta g. dr. Ivana Tertnika „O jeziku Prešernovem“. Šolskim vestim povzamemo, da je poučevalo 18 profesorjev in gimn. učiteljev obligatne predmete, neobligatne pa 5 učiteljev. Prvi trije razredi spodnje gimnazije imeli so po dva oddelka. Učencev bilo je koncem šolskega leta 297, mej njimi 185 Slovencev, 105 Nemcev, 2 Čeha in 1 Italijan. Odličnjakov je bilo 26, nepovoljni uspeh je imelo 18 učencev, 28 učencev pa bode delalo ponavljalne izpite. — Na Celovški gimnaziji bilo je mej 418 dijakov upisanih samo 66 Slovencev, gotovo pa je število rojenih Slovencev večje, nego je izkazano, ker je dobro znano, kako se postopa pri upisovanju.

— (Deželnemu glavarju goriškemu grofu Franu Coroniniju) poklonila se je te dni pod vodstvom župana Goriškega večja deputacija italijanskih volilcev in ga prosila, naj se ne odpove prevzetim javnim službam, zlasti ne deželnemu glavarstvu. Grof Coronini je izjavil, da bode z ozirom na to prošnjo opustil prvotno svojo namero.

— (Vodovod za Trst.) Južna železnica uložila je ugovor proti odloku deželne vlade kranjske, ki je ugoden za občino Tržaško, kateri se je dovolilo napraviti nabiralni kanal pri Gorujem Vremu za projektirani vodovod do Trsta.

— (Čeni volk, je pa — raca.) Tržaški listi javljajo, da so mornarji videli te dni blizu obrežja v Piranu velikega morskega volka. Doslej še ni dognano, ali je to res morski volk ali samo — časninarska raca.

— (Razpisane službe.) Na trirazredni ljudski šoli v Rogatci je razpisano mesto podučitelja z dohodki III. plačilnega razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do 7. avgusta pri okrajnem šolskem svetu v Rogatcu. — Na petrazredni ljudski šoli v Središči je prazno mesto družega učitelja z dohodki IV. plačilnega razreda. Prošnje do 1. septembra okrajnemu šolskemu svetu v Ormožu. Zlasti se znanje slovenskega in nemškega jezika. — Na petrazrednici z jednim paralelnim razredom v Slov. Bistrici prazno jo mesto nadučitelja z dohodki II. plačilnega razreda. Zahteva se tudi sposobnost za pomožno poučevanje v veronauku. Prošnje do 15. avgusta okrajnemu šolskemu svetu v Slov. Bistrici.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Postojina 28. julija. Sinoči v pozdrav skupščini družbe sv. Cirila in Metoda bakljada in mirozov po trgu. Danes vsa Postojina v cesarskih in narodnih zastavah. Skupščinarjev s posebnim vlakom došlo okolu 600. Vzprejem sijajen. Došlece pozdravil gosp. župan Vičič v imenu občine; g. Ant. Ditrich v imenu Čitalnice; gospdč. Tončika Vičičeva v imenu Postojinskih Slovenk, kojih se je udeležilo vsprejema okoli 50 v narodnih nošah. Navdušenost nepopisna.

Dunaj 28. julija. Taaffe se je danes zjutraj odpeljal v Isl, kjer se sedaj mudi cesar.

Potsdam 28. julija. Nemški cesar se je danes vrnil s potovanja.

London 28. julija. „Times“ javlja iz Feza, da namerava sultan marokanski prositi ruskega carja, naj imenuje posebnega poslanika za Maroko, ker se nadeja, da se bode s pomočjo francoskega in ruskega poslanika rešil upliva drugih evropskih držav.

Razne vesti.

* (Društvo proti pijančevanju) se je ustanovilo v Gradci in je cesarsko namestništvo potrdilo predložena pravila.

* (Desetletni samomorilec.) Na Dunaji skočil je desetletni deček Leopold Kaufer v Dunavski kanal in je utonil. Po kloboku, ki so ga našli, dognala se je identičnost mladega samomorilca. Najedel se je v nekem vrtu nezrelega sadja. Ker se je brčkone bal kazni, skočil je v vodo! Zalostni znak pokvarjene mladine!

* (Umor trinajstletne deklice.) Pri neki svatbi v Achternholtu na Oldenburškem prerezal je neznan zločinec trinajstletni deklici vrat, da je bila takoj mrtva.

Lasťnina in tisk „Národne Tiskarne“.